Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru – judecător Țurcanu Radu
Dosarul nr. 2a-2885/2025; PIGD nr. 2-25035390-02-2a-13082025

D E C I Z I E

28 ianuarie 2026 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru

Instanța de judecată în componența:
Preşedintele completului, judecător – Ana Panov
Judecătorii – Svetlana Vîșcu și Elena Bolocan

Examinând în procedură scrisă apelul declarat de declarat de Cotruța Ivan, reprezentat de avocatul Matei Veaceslav împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 05 mai 2025, prin care s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Matei Veaceslav în interesele lui Cotruța Ivan către SC „Canonic Tur", intervenient accesoriu Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor, privind compensarea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată, –

C o n s t a t ă:

1. **Partea descriptivă – pretenţiile reclamantului, obiecţiile pîrîtului şi explicaţiile celorlalţi participanţi la proces:**
2. La data de 13.03.25 avocatul Matei Veaceslav în intereselelui Cotruta Ivan s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către SC „Canonic Tur", intervenient accesoriu Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare şi Protecţia Consumatorilor privind compensarea prejudiciului moral şi a cheltuielilor de judecată.
3. Potrivit acţiunii înaintate, reclamantul solicită admiterea cererii de chemare în judecată, compensarea prejudiciului moral şi cheltuielilor de judecată; încasarea din contul S.R.L. Canonic Tur în beneficiul lui Cotruţa Ivan prejudiciului moral în sumă de 5000 lei; cheltuielilor de judecată compuse din taxa de timbru în sumă de 200 lei şi serviciilor de acordare a asistenţei juridice în sumă de 5000 lei.
4. În motivarea cererii de chemare în judecată a indicat că, la 18 ianuarie 2024 Cotruța Ivan a stabilit de la rudele apropiate despre oferta reprezentantului Canonic Tur S.R.L. Tatiana Stici privind propunerea odihnei în Turcia hotelul Turan Price pentru perioada începutului lunii iunie anului 2024. În aceeași zi la 18 ianuarie 2024 Cotruța Ivan a luat legătură telefonică prin intermediul rețelei Viber cu reprezentantul Canonic Tur S.R.L. Tatiana Stici unde în discurs a primit ofertă pentru 04 iunie 2024, după care la solicitare a expediat copiile pașapoartelor membrilor familiei sale. La rândul său reprezentantul Canonic Tur S.R.L. Tatiana Stici l-a informat pe Cotruța Ivan prin intermediul rețelei telefonice Viber despre rezervare și confirmare, concomitent acestuia i-a fost expediat telefonic contul spre plată factura nr. 92 din 19 ianuarie 2024 pentru achitarea avansului serviciilor turistice în sumă de

7200 lei, care a fost achitat în aceeași zi de Cotruța Ivan în lipsa informării, prezentării și semnării antecontractului prestării serviciilor de turism din partea Canonic Tur S.R.L.

5. Comunică că la 22 mai 2024 Cotruța Ivan a luat legătură telefonică prin intermediul rețelei Viber cu reprezentantul Canonic Tur S.R.L. Stici Tatiana care l-a informat despre necesitatea suplinirii diferenței mijloacelor bănești pentru serviciile de turism în sumă de 65498 lei, confirmînd recepționarea avansului în sumă de 7200 lei, fără a preciza privind prezentarea pentru semnarea antecontractului de turism între părți fiind solicitată suplimentar de la Cotruța Ivan copia pașaportului rudei Galina Ursoi.

6. Relatează că, la 24 mai 2024 feciorul minor Teodor s-a îmbolnăvit fiind în imposibilitate să se deplaseze la odihnă cu familia despre care fapt a fost anunțat imediat reprezentantul Canonic Tur S.R.L. Stici Tatiana prin intermediul telefonic a rețelei Viber. În conversația telefonică reprezentantul Canonic Tur S.R.L. Stici Tatiana l-a informat în scris pe Cotruța Ivan despre necesitatea înregistrării cererii de anulare pentru expedierea ulterioară către hotel, în acest sens la 28 mai 2024 Cotruța Ivan s-a conformat și a înregistrat către Canonic Tur S.R.L. solicitarea scrisă cu anexarea copiei transferului bănesc din 19 ianuarie 2024 și certificatului medical, care la fel nu i-a prezentat pentru semnare antecontractul de turism.

7. La 11 iunie 2024, Cotruța Ivan a fost informat de Canonic Tur S.R.L că mijloacele bănești în sumă de 7200 lei anterior achitate în avans ca fiind utilizate către partenerul aerian.

8. Ulterior, prin intermediul avocatului a expediat în adresa Canonic Tur S.R.L. notificarea privind informarea de reprezentare și acordarea posibilității soluționării speței pe cale amiabilă și extrajudiciară. Canonic Tur S.R.L. nu a reacționat la notificarea expediată de Biroul asociat de avocați Titan necătînd la faptul recepționării acestei (dovada anexată la dosar).

9. Astfel, Biroul asociat de avocați Titan a expediat în adresa Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor plîngerea privind constatarea acțiunilor ilegale din partea Canonic Tur SRL. După examinarea plîngerii privind constatarea acțiunilor ilegale de către Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor S.R.L. Canonic Tur l-a apelat pe Cotruța Ivan informîndu-1 despre necesitatea prezentării pentru recepționarea mijloacelor bănești achitați anterior în sumă de 7200 lei. Cotruța Ivan s-a prezentat la sediul juridic S.R.L. Canonic Tur recepționînd mijloacele bănești în sumă de 7200 lei achitați anterior, concomitent a informat despre suportarea cheltuielilor serviciilor de acordarea asistenței juridice și necesitatea achitării acestora. La rîndul său S.R.L. Canonic Tur a refuzat achitarea cheltuielilor serviciilor de acordarea asistenței juridice suportate iar Cotruța Ivan a obiectat în cerere cu mențiune scrisă.

10. Menționează că, începînd cu 28 mai 2024 pînă la 08 ianuarie 2025 S.R.L. Canonic Tur nu a dorit benevol și amiabil să restituie banii achitați de Cotruța Ivan și numai după intervenirea Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor s-au conformat cu cele solicitate utilizînd banii achitați de Cotruța Ivan în scopurile sale. Biroul asociat de avocați Titan repetat a expediat în adresa Canonic Tur S.R.L. notificarea prin care a informat despre achitarea serviciilor de asistență juridică suportate de Cotruța Ivan cu acordarea posibilității soluționării speței pe cale amiabilă și extrajudiciară. Notificarea expediată în adresa S.R.L. Canonic Tur a fost recepționată însă la expirarea termenului acordat nu s-a reacționat în nici un fel (dovada anexată la dosar).

11. Indică că între timp a fost recepționat răspunsul Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor care a informat că, în rezultatul

examinării plîngerii adresate de Cotruța Ivan prin intermediul avocatului Matei Veaceslav a fost inițiat procesul verbal cu privire la contravenție în privința S.R.L. Canonic Tur prin care s-a constatat încălcarea cerințelor legislației privind contractele de servicii turistice prin neprezentarea informației preliminare la încheierea contractului de servicii turistice cu consumatorul Cotruța Ivan, prin comiterea contravenției prevăzute de art. 344[1] alin. (2) lit. a) din Codul contravențional, fiind adoptată Decizia asupra cauzei contravenționale cu aplicarea sancțiunii în mărime de 72 u.c. ceea ce constituie 3600 lei.

12. Solicită admiterea acțiunii din motivele invocate.
13. **Hotărârea primei instanțe:** În temeiul hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 05 mai 2025, s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Matei Veaceslav în interesele lui Cotruța Ivan către SC „Canonic Tur", intervenient accesoriu Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor, privind compensarea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.
14. **Solicitarea apelantului și motivele de fapt şi de drept pe care se întemeiază apelul**
15. Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, în data de 15 iulie 2025 Cotruța Ivan, reprezentat de avocatul Matei Veaceslav a depus cererea privind repunerea în termenul de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 05 mai 2025.
16. În motivarea cererii de apel, apelantul a indicat aceleași motive de fapt și de drept din acțiune, suplimentar a comunicat că la 18 ianuarie 2024 Cotruța Ivan a stabilit de la rudele apropiate despre oferta reprezentantului Canonic Tur S.R.L. Tatiana Stici privind propunerea odihnei în Turcia hotelul Turan Price pentru perioada începutului lunii iunie anului 2024. În aceeași zi la 18 ianuarie 2024 Cotruța Ivan a luat legătură telefonică prin intermediul rețelei Viber cu reprezentantul Canonic Tur S.R.L. Tatiana Stici unde în discurs a primit ofertă pentru 04 iunie 2024, după care la solicitare a expediat copiile pașapoartelor membrilor familiei sale.
17. La rândul său reprezentantul Canonic Tur S.R.L. Tatiana Stici l-a informat pe Cotruța Ivan prin intermediul rețelei telefonice Viber despre rezervare și confirmare, concomitent acestuia i-a fost expediat telefonic contul spre plată factura nr. 92 din 19 ianuarie 2024 pentru achitarea avansului serviciilor turistice în sumă de 7200 lei, care a fost achitat în aceeași zi de Cotruța Ivan în lipsa informării, prezentării și semnării antecontractului prestării serviciilor de turism din partea Canonic Tur S.R.L.
18. Comunică că la 22 mai 2024, reprezentanta Canonic Tur a solicitat achitarea diferenței de 65 498 lei și copia pașaportului unei rude, fără a prezenta contractul de turism spre semnare. Ulterior, la 24 mai 2024, fiul minor al apelantului s-a îmbolnăvit, fapt comunicat imediat agenției, iar la indicația acesteia, la 28 mai 2024, a fost depusă cererea de anulare a călătoriei, anexând dovada plății și certificatul medical. Nici atunci nu i-a fost prezentat contractul de turism.
19. Indică că la 11 iunie 2024, Canonic Tur l-a informat despre faptul că suma achitată în avans fusese utilizată pentru partenerul aerian. Prin intermediul avocatului, apelantul a transmis notificări pentru soluționarea amiabilă a litigiului, însă acestea au rămas fără răspuns. Ulterior, a fost depusă plângere la Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor. În urma intervenției autorității, Canonic Tur a restituit suma de 7200 lei, însă a refuzat să achite cheltuielile de asistență juridică suportate de Cotruța Ivan.
20. Apelantul susține că, în perioada 28 mai 2024 – 8 ianuarie 2025, societatea a refuzat restituirea benevolă a banilor și doar intervenția autorității de protecție a consumatorilor a

determinat restituirea acestora. Totodată, Inspectoratul a constatat încălcarea legislației privind contractele de servicii turistice, prin neprezentarea informațiilor preliminare obligatorii și a sancționat S.R.L. Canonic Tur conform art. 344[1] alin. (2) lit. a) Cod contravențional, aplicând o amendă de 3600 lei.

21. Solicită admiterea apelului declarat, casarea hotărîrii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărîri prin care acțiunea să fie admisă integral.

22. Termenul legal de declarare a apelului:

23. În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

24. În acest context, având în vedere că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Centru a fost emis la 05 mai 2025, iar cererea de apel a lui Cotruța Ivan, reprezentat de avocatul Matei Veaceslav datează din 15 iulie 2025, Colegiul civil constată că apelul a fost declarat cu omiterea termenul prevăzut de Lege.

25. Prin încheierea Curții de Apel Centru din 29 septembrie 2025 s-a repus în termen apelul declarat de către Cotruța Ivan, reprezentat de avocatul Matei Veaceslav, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 05 mai 2025, prin care s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de Cotruța Ivan către SC „Canonic Tur", intervenient accesoriu Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor, privind compensarea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

26. Legea și principiile generale aplicabile procedurii de judecare a apelului

27. Colegiul civil reține că, acțiunea civilă, care constituie obiectul juridic al cauzei civile examinate în apel, **a fost examinată în prima instanță în procedura cererilor cu valoare redusă, reglementată de capitolul XXII al Codului de procedură civilă (art. 276[2] -276[4]).**

28. În conformitate cu prevederile art. 276[4] Cod de procedură civilă, instanța soluționează cauza și adoptă dispozitivul hotărârii într-un termen de cel mult 6 luni de la data depunerii cererii. Dacă, după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată și înscrisurile anexate, pârâtul nu depune referință, soluționarea cererii se face în baza materialelor anexate la dosar. Hotărârea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanței judecătorești și se comunică participanților la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor. Hotărârea judecătorească poate fi atacată cu apel, care se examinează în condițiile prezentului cod. Deciziile instanței de apel nu se supun recursului, fiind definitive și irevocabile de la pronunțare. *Instanța de apel examinează cererea de apel în procedură scrisă sau cu citarea participanților la proces, prevederile art. 276[3] fiind aplicabile corespunzător.*

29. Prin urmare, având în vedere faptul că, în prima instanță, cauza civilă a fost examinată în procedura cererilor cu valoare redusă, reglementată de capitolul XXII al Codului de procedură civilă, instanța de apel, respectând limitele apelului, examinează apelul în conformitate cu art. 276/3 și art. 276/4 CPC al RM.

30. **Motivarea instanței de apel**

31. **Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,** analizând legalitatea și temeinicia hotărârii contestate în partea contestată, prin prisma argumentelor invocate în cererea de apel și în raport cu materialele dosarului, ajunge la concluzia că este necesar să admită apelul, să caseze hotărârea primei instanțe și să trimită cauza spre rejudecare în prima instanță, din următoarele motive.

32. În conformitate cu prevederile art. 385 lit. d) din Codul de procedură civilă al RM, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept: d) să admită apelul, să caseze integral hotărîrea primei instanţe şi să trimită cauza spre rejudecare în primă instanţă doar în cazul în care s-au încălcat temeiurile prevăzute la art. 388 alin.(1) lit. d) şi i). La solicitarea participanţilor la proces, instanţa de apel poate trimite cauza spre rejudecare în prima instanță doar o singură dată, în cazul prevăzut la art. 388 alin. (1) lit. b);
33. În conformitate cu prevederile art.388 alin.(1) lit. b) CPC, **hotărârea primei instanțe urmează a fi casată, independent de argumentele cererii de apel, dacă:** b) cauza a fost judecată de instanţă în absenţa unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data şi ora şedinţei de judecată; d) instanţa a soluţionat problema drepturilor unor persoane neantrenate în proces; i) cauza a fost examinată cu încălcarea competenţei jurisdicţionale.
34. Conform art. 239 Cod de procedură civilă al RM, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședința de judecată.
35. În conformitate cu prevederile art. 121 Codul de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.
36. Articolul 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, statuează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.
37. În temeiul art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii.
38. În conformitate cu prevederile art. 118 al-le (1)-(3) Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Partea care nu a exercitat pe deplin obligația de a dovedi anumite fapte este în drept să înainteze instanței judecătorești un demers prin care solicită audierea părții adverse în privința acestor fapte dacă solicitarea nu se referă la circumstanțele pe care instanța le consideră dovedite. Circumstanţele care au importantă pentru soluționarea justă a pricinii sânt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretențiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.
39. În corespundere cu art. 6 paragraful 1 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale şi jurisprudenţa CtEDO, instanţele de judecată sunt obligate să motiveze hotărârile sale, care vor trebui să conţină circumstanţele cauzei constatate de instanţă, probele pe care se întemeiază concluziile referitor la admiterea sau respingerea acţiunii, alte chestiuni ce au fost soluţionate în cadrul judecării pricinii, legea materială şi/sau procedurală aplicată în cadrul judecării pricinii, argumentele instanţei în caz de respingere a unor probe prezentate de participanţi etc.
40. Conform art. 373 Cod de procedură civilă (1) Instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. (2) În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în

hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. (3) În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă. (5) Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel. (6) Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situaţie mai dificilă decât aceea din hotărârea atacată cu apel, cu excepţia cazurilor când consimte şi când hotărârea este atacată şi de alţi participanţi la proces.

41. Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar invocate de părți şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.
42. Or, potrivit regulilor unui proces echitabil, reținându-se rolul determinant al concluziilor instanței de apel, ultima are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însușirea motivelor instanţei inferioare (Hirro Balani contra Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis vs Grecia nr. 21522/93 din 29.05.1997 §43).
43. **Circumstanţele cauzei, constatate de instanţă și probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanţe:**
44. În speță instanța a constatat, că înaintând acțiune în instanță împotriva SC „Canonic Tur”, intervenient accesoriu Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor, în baza circumstanțelor invocate la depunerea cererii de chemare în judecată Cotruța Ivan *a solicitat compensarea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.*
45. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 20 martie 2025, cererea de chemare în judecată a fost primită în procedura cererilor cu valoare redusă.
46. În continuare, examinând cauza în procedura scrisă a cererilor cu valoare redusă, instanța de fond prin hotărârea din 05 mai 2025**,** a respins cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Matei Veaceslav în interesele lui Cotruța Ivan către SC „Canonic Tur”, intervenient accesoriu Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor, privind compensarea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.
47. Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, Cotruța Ivan, reprezentat de avocatul Matei Veaceslav a depus cerere de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 05 mai 2025, solicitând admiterea apelului și casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri.
48. **Argumentele și concluziile instanței de apel.**
49. Examinând materialele cauzei, obiectul acțiunii și procedura de examinare a cererii de chemare în judecată, Colegiul civil reține că, la data de 18 ianuarie 2024, reclamantul Cotruţa Ivan a contactat prin intermediul aplicaţiei „Viber” reprezentanţii pârâtului S.R.L. „Canonic Tur” în vederea procurării unui pachet turistic cu destinaţia Turcia, pentru perioada lunii iunie 2024.
50. În această privință, reclamantul pretinde că Cotruţa Ivan a purtat corespondenţă cu reprezentantul „Canonic Tur” SRL prin intermediul aplicaţiei Viber, în urma căreia a fost aceptată oferta turistică pentru data de 04 iunie 2024. Reprezentantul pîrîtului l-a informat pe Cotruţa Ivan, prin aceeaşi aplicaţie, despre efectuarea şi confirmarea rezervării, iar

concomitent i-a fost transmis, contul spre plată, factura nr. 92 din 19 ianuarie 2024, emisă pentru achitarea avansului aferent serviciilor turistice în sumă de 7.200 lei, sumă care a fost achitată integral de către Cotruţa Ivan, urmând să se prezinte ulterior la oficiu pentru aplicarea semnăturilor pe actele contractuale.

51. La 22 mai 2024, reprezentantul Canonic Tur S.R.L. l-a informat pe reclamant, prin Viber, despre necesitatea achitării diferenței de 65 498 lei pentru serviciile turistice rezervate. La 24 mai 2024, reclamantul a comunicat că renunță la călătorie și la plata restului sumei, motivând că fiul său minor s-a îmbolnăvit și nu poate pleca în vacanță.

52. În aceeași zi, reprezentantul pârâtului i-a solicitat să depună cât mai rapid cererea de anulare a rezervării, pentru a putea iniția procedura de restituire a sumelor achitate. Totuși, reclamantul a depus cererea abia la 28 mai 2024, cu patru zile mai târziu. Din cauza întârzierii și a timpului rămas până la plecare, pârâtul nu a putut revinde biletele de avion, suportând prejudicii materiale și reputaționale. La 11 iunie 2024, Canonic Tur S.R.L. a informat reclamantul despre imposibilitatea restituirii avansului, întrucât suma fusese deja utilizată pentru achitarea serviciilor partenerului aerian. Ulterior, reclamantul, prin intermediul avocatului, a transmis notificări și plângeri pentru recuperarea sumei achitate.

53. Instanța a mai reținut că reclamantul a formulat multiple cereri pentru restituirea avansului, iar pârâtul, a restituit benevol suma de 7200 lei la 8 ianuarie 2025. Totodată, pârâtul a fost sancționat contravențional cu amendă de 3600 lei pentru neîntocmirea și nesemnarea informațiilor preliminare și a contractului de servicii turistice.

54. Prin urmare, Cotruţa Ivan **a solicitat încasarea prejudiciului moral în sumă de 5000 lei** și cheltuielilor de acordare a asistenţei juridice în sumă de 5000 lei.

55. Reieșind din materialele cauzei civile, având în vedere natura juridică a acțiunii înaintate, Colegiul civil reține că prezenta cauză a fost examinată de către instanța de fond în procedura cererilor cu valoare redusă, cu încălcarea prevederilor art. 276² Cod de procedură civilă al RM.

56. Or, potrivit art. 276² alin. (1) Cod de procedură civilă, procedura cererilor cu valoare redusă este aplicabilă doar în situația în care valoarea acțiunii nu depășește plafonul de 10 salarii medii lunare pe economie prognozate la data sesizării instanței, fără a include dobânzile, penalitățile și cheltuielile de judecată.

57. În fapt, **obiectul juridic al acțiunii îl constituie repararea prejudiciului moral cauzat consumatorului.**

58. În această privință, Colegiul civil reține că, în conformitate cu art. 16 alin. (1) Cod civil al RM, (1) Apărarea dreptului civil se face, în condițiile legii, prin: a) recunoașterea dreptului; g) repararea prejudiciului patrimonial **și, în cazurile prevăzute de lege, a celui nepatrimonial;**

59. În conformitate cu art. 19 alin. (3) Cod civil al RM, se consideră prejudiciu nepatrimonial (prejudiciu moral) suferințele fizice și psihice, precum și diminuarea calității vieții. În cazul vătămării sănătății, prejudiciul nepatrimonial cuprinde, de asemenea, pierderea sau diminuarea unei capacități a corpului uman (prejudiciu biologic).

60. În conformitate cu art. 2036 alin. (1) Cod civil al RM, *în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege,* instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri.

61. Astfel, Colegiul civil constată că, în conformitate cu art. 276/2 alin. (2) Cod de procedură civilă al RM, **procedura cererilor în valoare redusă nu se aplică în cazul litigiilor cu privire la drepturile nepatrimoniale.**
62. Or, litigiile ce vizează repararea prejudiciului moral, prin natura lor juridică și prin necesitatea administrării unui probatoriu complex privind existența faptei prejudiciabile și întinderea suferințelor morale, existența raportului de cauzalitate și vinovăția părții adverse, nu pot fi examinate în procedura simplificată a cererilor cu valoare redusă.
63. Colegiul civil reține că, deși reclamantul a indicat valoarea prejudiciului moral pretins a fi reparat, natura raportului juridic litigios presupune examinarea cauzei în procedură contencioasă generală, cu respectarea deplină a principiilor contradictorialității, oralității și nemijlocirii cercetării probelor.
64. În particular, pentru justa soluționare a cauzei era necesară verificarea circumstanțelor privind modul de încheiere a raporturilor contractuale dintre părți, existența sau inexistența unui contract de servicii turistice, obligațiile informaționale ale prestatorului de servicii turistice, consecințele juridice ale neexecutării acestora, respectiv dacă există de tragere la răspundere delictuală a profesionistului pentru prejudiciul moral pretins a fi cauzat consumatorului.
65. Prin urmare, cauza nu întrunește condițiile legale pentru a fi examinată în procedura cererilor cu valoare redusă, respectiv urma să fie examinată în procedura generală, cu respectarea tuturor garanțiilor procesuale prevăzute de Lege.
66. Mai mult, Colegiul civil reține că examinarea cauzei în procedură scrisă, fără citarea părților și fără organizarea unei ședințe de judecată, în condițiile în care litigiul este exceptat expres de la examinarea în procedură scrisă, a condus la limitarea dreptului apelantului la apărare, părțile fiind lipsite de posibilitatea efectivă de a-și expune poziția, de a administra probe și de a participa nemijlocit la examinarea cauzei civile.
67. Astfel, instanța de fond a încălcat normele de procedură aplicabile, or, o asemenea încălcare nu poate fi considerată una pur formală, ci una esențială, care a influențat soluția pronunțată, în sensul art. 386 alin. (1) lit. d) Cod de procedură civilă.
68. În același timp, Colegiul civil constată că nerespectarea procedurii legale de examinare a cauzei echivalează cu o afectare a dreptului la un proces echitabil, garantat de art. 6 §1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în special sub aspectul dreptului la contradictorialitate și al dreptului la apărare.
69. În consecință, ținând cont de faptul că instanța de fond a examinat cauza într-o procedură necorespunzătoare naturii litigiului, fără a asigura garanțiile procesuale necesare, Colegiul civil ajunge la concluzia că hotărârea primei instanțe este pasibilă de a fi casată ca fiind emisă cu încălcarea normelor imperative de drept procedural.
70. Circumstanțele constatate impun casarea hotărârii instanței de fond, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în aceeași instanță în alt complet de judecată, urmând a fi examinată în procedură generală. Or, nerespectarea acestor exigențe, care decurg în mod direct din principiile fundamentale ale procesului civil – legalitatea, egalitatea părților și contradictorialitatea, consacrate de art. 9, 20, 22 și 26 Cod de procedură civilă – este de natură să afecteze atât aparența de imparțialitate obiectivă a instanței, cât și caracterul echitabil și obiectiv al procesului judiciar, în raport cu drepturile și interesele legitime ale participanților la proces.
71. În acest context, prezintă relevanță și aplicarea corectă a criteriilor de determinare a naturii juridice a litigiului, care derivă din specificul raporturilor deduse judecății și presupun elucidarea completă a situației de fapt, în baza unor probe certe, pertinente și concludente.

72. Subsecvent, adoptarea soluţiei la caz urmează a fi precedată de toate aceste etape, precum şi să fie motivată atât prin prisma poziţiei părţii reclamante, cât şi obiecţiilor părţii pârâte în raport cu probele prezentate şi normele de drept pertinente litigiului, rezultând din prevederile art. 130 Cod de procedură civilă, ca, în consecinţă, soluţia adoptată să fie certă şi coerentă, sub aspectul temeiniciei/netemeiniciei acţiunii şi să răspundă standardelor unui proces echitabil garantat de art. 6§1 CEDO în coraport cu drepturile și interesele legitime ale tuturo persoanelor interesate în soluționarea litigiului. Caracterul peremptoriu al concluziei instanţei de judecată, urmează a fi stabilit în coraport cu circumstanţele cauzei şi normele de drept material şi procedural aplicabile speţei.
73. Concomitent, la examinarea cauzei, instanţa urmează să se conducă nemijlocit de principiul adevărului obiectiv, care se manifestă prin stabilirea multilaterală, completă şi obiectivă a tuturor circumstanţelor care au importanţă pentru justa soluţionare a cauzei. De altfel, o hotărâre judecătorească motivată în sensul respectării cerinţelor 6§1 CEDO, presupune o examinare reală a problemelor esenţiale relevate în speţă, cel puţin pentru a le aprecia pertinenţa. Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce i-au fost prezentate (Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, paragraful 29; Helle împotriva Finlandei din 19 februarie 1997, paragraful 60).
74. Astfel, pornind de la faptul că acțiunea civilă a fost judecată în procedura scrisă a cererilor cu valoare redusă, în conformitate cu dispozițiile art. art. 276^3-276^4 Cod de procedură civilă, Colegiul conchide că în speță au fost aplicate incorect normele de drept procedural indicate și, pe cale de consecință, survine necesitatea remiterii cauzei spre rejudecare în prima instanță, aceasta urmând a fi judecată în procedură contencioasă, generală, cu citarea corespunzătoare a participanților la proces, nefiind posibilă soluționarea litigiului dedus judecății în procedură scrisă a cererilor cu valoare redusă, reieșind din natura circumstanțelor de fapt constatate.
75. La rejudecarea cauzei instanţa de fond urmează să ţină cont de cele indicate, să verifice și alte circumstanţe ce prezintă importanţă pentru soluţionarea corectă a litigiului, să aprecieze sub toate aspectele, complet şi obiectiv, conform exigenţelor art. 130 Cod de procedură civilă, probele administrate pe dosar şi în dependenţă de situaţia stabilită, în raport cu normele de drept material, care reglementează relaţiile civile, să adopte o hotărâre legală şi întemeiată.
76. **În concluzie,** având în vedere circumstanțele de fapt constatate și normele de drept aplicabile, deoarece, la emiterea hotărârii judecătorești, prima instanță a aplicat eronat normele de drept procedural, încălcând procedura legală de examinare a cauzei civile, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru ajunge la concluzia să admită apelul declarat de Cotruța Ivan, să caseze integral hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 5 mai 2025 și să trimită cauza spre rejudecare în aceeași instanță în alt complet de judecată.
77. În conformitate cu prevederile 385 lit. d) și art. 276/2 alin. (2), 276/4 alin. (4) și (5) Cod de procedură civilă al RM, art. art. 389 – 390 Cod de procedură civilă al RM, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru, –

D e c i d e :

Se admite apelul declarat de Cotruța Ivan.

Se casează hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 05 mai 2025, prin care s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Matei Veaceslav în interesele lui Cotruța Ivan către SC „Canonic Tur”, intervenient accesoriu Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor, privind compensarea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată, și se trimite spre rejudecare în aceeași instanță în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Preşedintele completului, judecătorul – Ana Panov

Judecătorii – Svetlana Vîșcu

Elena Bolocan

Actul judecătoresc este public și poate fi accesat pe pagina
web a instanței www.cac.instante.justice.md.